

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СТАРТАПІВ

О. М. ГАНЯЙЛО,

к.е.н., доцент

*Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

ORCID: 0000-0002-6630-0212

E-mail: ganyaylo.o.m@nubip.edu.ua

В. С. КАРАСЮК,

студентка

*Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

E-mail: vika.karasiuk2000@gmail.com

Анотація. Упродовж останніх десятиліть все більшого поширення в світі набуває одна з форм малого інноваційного підприємництва – стартап. Зазначимо, що для стимулювання розвитку цієї галузі, одним із пріоритетних напрямів проведення реформ є створення сприятливих податкових умов для стартапів. Саме створення таких умов буде прямим шляхом до залучення інвестицій у національну економіку, як іноземних, так і внутрішніх, сприятиме зростанню внутрішнього валового продукту та рівня життя населення країни.

Стартапи сьогодні розвивають малий бізнес у різних країнах, а на перспективу – з них виростають великі компанії з потенціалом на майбутнє та конкуруючою продукцією на світовому рівні. Зарубіжний досвід показує, що застосування спрощених режимів оподаткування є важливою складовою покращення екосистем для стартапів у будь-якій країні. В Україні розроблена та впроваджується до 2030 року Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності, де стартапи вважаються структурною частиною національної інноваційної екосистеми. В рамках цієї Стратегії був створений спеціальний правовий і податковий режим Дія City для ІТ-компаній і стартапів. Саме тому, вивчення питань щодо умов для створення та функціонування стартапів, їх оподаткування, вибору системи, яка дасть можливість знизити податкове навантаження, є актуальним для розвитку всього інноваційного підприємництва.

У статті досліджено діючі системи оподаткування стартапів в Україні та проблеми, які мають місце в разі застосування загальної і спрощеної систем оподаткування та нового для України податкового режиму Дія City. Автори розглядають ключові питання щодо критеріїв вибору стартапами системи оподаткування, яка дасть можливість їм зменшити податкове навантаження,

також визначаються проблеми, які потребують державної підтримки для покращення інноваційної екосистеми для стартапів в Україні.

Ключові слова: податкова система; стартап; оподаткування; реформи; інноваційна екосистема; IT-компанії; Dія City

Актуальність.

Розвиток сучасної економіки України передбачає використання новітніх технологій, створення нових матеріалів, аналіз великих масивів даних, розробку нових систем управління. Більшість розвинених країн світу зазначають своїми пріоритетними цілями розвиток інноваційних технологій, тому Україні з її науковим та інноваційним потенціалом також потрібно сприяти національному інноваційному прогресу завдяки збільшенню кількості й якості стартапів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Тенденції розвитку стартап-компаній та їх оподаткування досліджували такі економісти, як: І. Ю. Думанська (2018), А. О. Касич (2019), О. О. Курченко (2016), О. А. Гавриш (2019), О. Ю. Сова (2020), О. В. Чернявська (2017) та інші. Проте динамічні зміни, які відбуваються в оподаткуванні стартап-компаній, потребують подальшого дослідження.

Мета дослідження – вивчення діючої в Україні практики оподаткування стартапів і змін податкової політики в частині введення спеціального правового режиму Дія City для формування пропозицій щодо вибору оптимальної системи оподаткування для стартапу.

Матеріали та методи дослідження.

Для проведення дослідження були використані праці зарубіжних, українських вчених та фахівців галузі, що дало можливість зробити обґрунтовані висновки щодо проблем оподаткування стартапів і визначення напрямків їх удосконалення.

Теоретико-методологічною основою стали індуктивний і дедуктивний методи для дослідження діючих в Україні систем оподаткування; абстрактно-логічний метод використовувався для теоретичного обґрунтування й узагальнення проблем оподаткування стартапів, формування висновків і рекомендацій; графічний метод застосовувався для наочного представлення отриманих результатів дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення.

Україна має значний технологічний потенціал завдяки висококваліфікованим фахівцям, тому потрібно створювати сприятливі умови, щоб вони розвивали вітчизняну економіку. При цьому потрібно не обмежуватись лише наданням пільг інноваційному бізнесу й інвесторам у технології, а також створити більш гнучке правове регулювання для залучення капіталу, охорони прав інтелектуальної власності, віддаленої та по-проектної роботи, залучення іноземних талантів, укладення договорів онлайн, а

також забезпечити свободу договору та безпеку ведення інноваційного підприємства (Журкович, 2020).

Варто зазначити, що українські стартапи вже мають позитивний досвід залучення іноземних інвестицій. Зокрема, найкрупнішим за обсягами інвестування став стартап Grammarly, що працює над онлайн-сервісом перевірки граматики, який оголосив про залучення \$ 110 млн. На другому місці за сумою залучених інвестицій опинився DMarket. Це глобальний маркетплейс для торгівлі внутрішньо-ігровим контентом. Проект сумарно залучив близько \$ 25 млн через ICO (Вишневецький, 2020).

Українське законодавство має прогалини в питаннях оподаткування й адміністрування податків (у тому числі стартапів). На рис. 1 бачимо, що Україна відстає від конкурентів за критеріями легкості ведення бізнесу й адміністрування податків.

Прямі іноземні інвестиції на душу населення в Україні в декілька разів менші, ніж в інших країнах світу. За привабливістю податкової системи Україна посідає аж 133 місце з 138, а кількість зайнятих українців критично зменшується (рис. 2).

Саме для покращення такої ситуації, Міністерство цифрової трансфор-

мації України створило спеціальний правовий і податковий режим для ІТ-компаній – Дія City (Delo, 2021). Відповідний законопроект був ухвалений Парламентом і підписаний Президентом України. Схема запущена в роботу вже з початку 2022 року.

Аналіз податкового навантаження в разі створення та подальшої діяльності стартапу є вельми актуальним. Розглянемо важливі умови для застосування різних режимів оподаткування стартапів (рис. 3).

Розглянемо умови перебування юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців на трьох вітчизняних системах оподаткування (табл. 1).

Порівняння перебування ІТ компаній в Україні на загальних умовах оподаткування, в умовах Дія City та згідно з податковими умовами інших країн, що конкурують на ІТ-ринку, представлено в таблиці 2.

За умовами прикладу, компанія за рік заробила \$ 200000, зокрема \$ 25000 прибутку (включно з \$ 20000 – розподіленого). Штат співробітників нараховує 10 осіб із однаковою зарплатою \$ 1400/місяць. Графік розрахунків за податками представлено на рисунку 4.

Отже, компанія, працюючи в Естонії та Польщі, за підсумками року заплатила б найбільше податків: \$

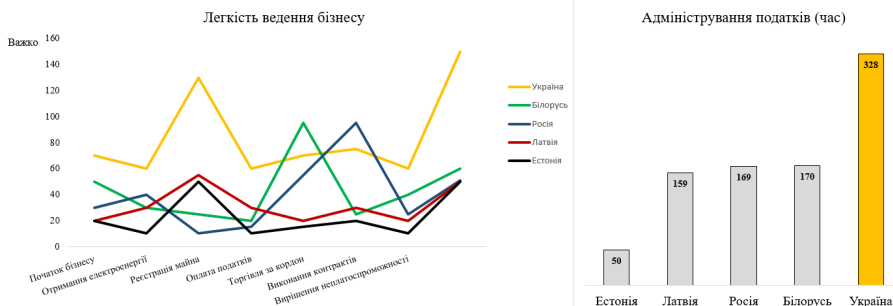

Рис. 1. Рейтинг країн за легкістю ведення бізнесу, 2020 рік

Джерело: побудовано авторами за даними (Федоров, 2021).

Рис. 2. Рейтинг країн за кількістю зайнятого населення

Джерело: побудовано авторами за даними (Федоров, 2021; Startup, 2021).

103120 та \$ 101370 відповідно. Якщо дана компанія працювала б в Україні та була резидентом спецрежиму Дія City, то податки, які необхідно було б сплатити в кінці року, становили б \$ 18361, що набагато менше, ніж в інших країнах.

Слід зазначити, що податки, запропоновані умовами режиму Дія City, стануть аргументом для відмови від моделі роботи з ФОП і реалізації в повній мірі наданих законом нових можливостей і збереження статусу резидента.

Рис. 3. Фактори впливу на оподаткування стартапів

Джерело: розроблено авторами.

1. Умови перебування стартапів на різних системах оподаткування

Умови перебування	Загальна система	Спрощена система	Дія City
Форма підприємницької діяльності.	Юридичні особи, фізичні особи–підприємці.	Юридичні особи, фізичні особи–підприємці.	Юридичні особи ІТ–компанії.
Види економічної діяльності.	Без обмежень.	Без обмежень.	90 % доходів має становити основна діяльність: розробка та тестування програмного забезпечення (ПЗ), видання та впровадження ПЗ; навчання комп'ютерної грамотності, програмування, тестування, технічної підтримки ПЗ; Digital marketing та ADS з використанням ПЗ, розробленого резидентам; R&D в сфері ІТ і телеком; кіберспорт; кібербезпека; робототехніка.

Джерело: побудовано авторами за даними (Delo, 2020; Податковий кодекс України).

І хоча застосування спеціального податкового режиму дасть низку переваг, ІТ–фахівці вказують на певні застереження щодо зазначеного режиму, зокрема:

- 1) можливість введення нової схеми оптимізації податкового навантаження (застосування компаніями, які безпосередньо не пов'язані з ІТ–бізнесом, режиму Дія City через створення ІТ–підрозділу);
- 2) порушення принципів податкового законодавства щодо рівності всіх платників перед законом (не всі учасники ІТ–галузі мають однакові податкові умови);

- 3) вимога аудиту на щорічній основі може стати додатковим фінансовим тягарем для резидентів режиму Дія City;

- 4) можливість у майбутньому підвищення ставок податку та інше (Ганяйло & Савченко, 2021).

Вивчаючи питання оподаткування стартапів, слід належну увагу приділити обліку на всіх стадіях його реалізації. Оскільки саме облік дасть можливість об'єктивно оцінювати фінансовий стан і скеровувати грошовий потік у потрібному напрямку, приймати важливі управлінські рішення щодо контролю доходів і

2. Розрахунок податків для компаній ІТ згідно податкових умов в Україні та світі

Розрахунок податків за рік	Естонія	Польща	Росія	Білорусь	Казахстан	США	Індія	Україна Загальні умови	Україна Дія City
Податок на прибуток	0	\$2 250	0	\$250	0	\$2 175	\$5 500	\$4 500	0
Податок на виведення капітал	\$4 000				0				\$1 800
Податок на доходи фізичних осіб	\$36 288	\$53 760	\$21 840	\$21 840	\$16 800	\$11 088	\$8 400	\$30 240	\$8 400
Соціальні внески	\$62 832	\$45 360	\$23 520	\$21 411	\$10 920	\$12 852	\$6 720	\$39 480	\$8 161
Разом	\$101 120	\$101 370	\$45 360	\$43 501	\$27 720	\$26 115	\$20 620	\$74 220	\$18 361

Джерело: побудовано авторами за даними (Ніжинська, 2021; BLER, 2021).

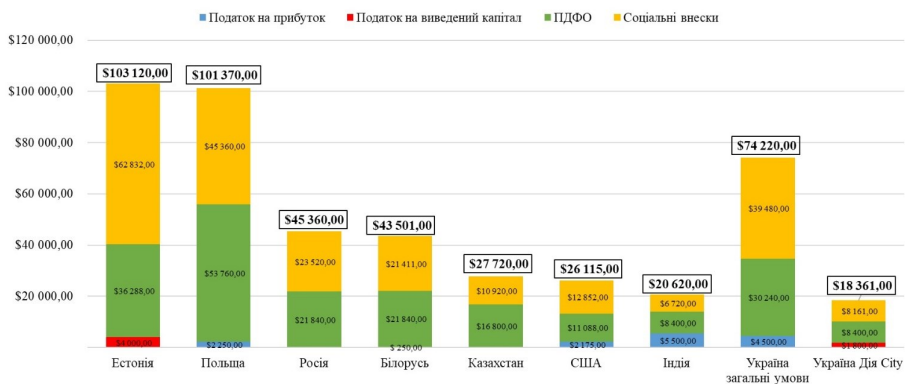

Рис. 4. Графік сплати податків у різних країнах

Джерело: сформовано авторами на основі даних таблиці 2.

витрат. Бухгалтерська звітність допоможе зрозуміти поточну ситуацію, продумати можливості розвитку та знайти способи зниження ризиків прийнятих рішень (Гутовська, 2014).

Ведення бізнесу в умовах використання спеціальних режимів також потребує належного контролю щодо дотримання спеціальних умов, ігнорування яких може призвести до втрати права на перебування на тій чи іншій системі оподаткування.

Для обґрунтування управлінських рішень щодо вибору системи оподаткування для стартапів нами запропоновано чек-лист – вибір системи оподаткування для стартапу (табл. 3).

Використання чек-листа дасть можливість спрогнозувати податкове навантаження на різних системах оподаткування, контролювати дотримання умов перебування на обраному податковому режимі.

Як було вже зазначено, важливим фактором розвитку стартапів в Україні є саме державна підтримка, а тому для формування ефективної та дієвої державної політики необхідно докласти значних зусиль. Режим Дія Сіті, який запровадило Міністерство

цифрової трансформації України, допоможе розв'язати лише невелику частину проблем, з якими стикаються стартапи на шляху свого розвитку.

Проблеми, які держава повинна ще взяти до уваги, наведено в таблиці 4 з можливими кроками щодо їх вирішення.

Ще однією з основних проблем, яку необхідно розв'язувати вже зараз, є нестача кваліфікованих спеціалістів. Причинами стали:

- недостатня кількість технічних спеціалістів, яких готує система освіти;
- виїзд висококваліфікованих ІТ-спеціалістів за кордон;
- складна процедура залучення іноземних спеціалістів до діяльності української ІТ-компанії;
- низький рівень бізнес-навичок серед засновників стартапів.

Для того, щоб усунути дану проблему, фахівці в цій сфері пропонують такі кроки, як впровадження в програми ЗВО підприємницьких дисциплін, створення порталу з систематизованою інформацією щодо практичних питань ведення бізнесу, переклад наявних закордонних матеріалів щодо створення стартапів і ІТ-підприємництва.

3. Чек–лист вибору системи оподаткування для стартапів

Умови перебування на різних системах оподаткування	Загальна система оподаткування		Спрощена система оподаткування		Дія City	
	галузь IT	інші галузі	галузь IT	інші галузі	галузь IT	інші галузі
Можливість обрати систему оподаткування на момент створення	✓	✓	✓	✓	- потрібна реєстрація не менше 24 місяці до дня подання заявки для включення в реєстр Дія City	-
Сума річного доходу: до 1167 розмірів мінімальної заробітної плати	✓	✓	✓	✓	✓	-
більше 1167 розмірів мінімальної заробітної плати	✓	✓	-	-	- можливий перехід в інший статус резидента Дія City	-
Кількість працівників: до 10 осіб	✓	✓	✓	✓	✓	-
			(за виключенням 2 групи)			
більше 10 осіб	✓	✓	✓	✓	✓	-
			(за виключенням 2 групи)			
Податки: 1) на оплату праці спеціалістів: ПДФО 18 %	✓	✓	- (платники єдиного податку звільнюються від ПДФО, дохід найманих працівників оподатковується за ставкою 18 %)		-	-
ПДФО 5 %	-	-	-	-	✓	-
військовий збір 1,5 %	✓	✓	-	-	✓	-
			(платники єдиного податку звільнюються від ПДФО, дохід найманих працівників оподатковується за ставкою 1,5 %)			
ЄСВ 22 %	✓	✓	✓	✓	✓	-
	базою для нарахування є винагорода в формі заробітної плати		базою для нарахування є мінімальна заробітна плата			
2) на прибуток (дохід чи виведений капітал): податок на прибуток 18 %	✓	✓	-	-	✓ або ✓	-
податок на виведений капітал 9 %	-	-	-	-	-	-
єдиний податок 5 %	-	-	✓	✓	-	-
3) інші податки: ПДВ*	-	✓	-	✓ (якщо ставка ЄП 3 % + ПДВ)	-	-
інші податки (за наявності об'єкта оподаткування)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Співпраця з ФОП	✓	✓	✓	✓	✓ (з 2024 року передбачені значні обмеження)	-
	тільки 3 група					

* Оподаткування ПДВ IT послуг: нерезиденту без ПДВ; постачання програмної продукції та операції з програмною продукцією, плата за які не є роялті, вільні від ПДВ до 1 січня 2023 року.

Джерело: сформовано авторами за даними (Delo, 2020; Податковий кодекс України).

4. Проблеми розвитку стартапів та можливі кроки їх вирішення

Проблема	Зміст	Можливі кроки
Проблеми, пов'язані з державною підтримкою		
1. Оподаткування грантів Фонду стартапів	Будь-який грант, зокрема грант Фонду стартапів, за загальним податковим законодавством зараховується до доходу: фізичної особи, зокрема якщо заявник ФОП. Оскільки отримання грантів не належить до основної діяльності, навіть ФОПи на спрощеній системі оподаткування мають сплачувати податок на доходи фізичних осіб 18 % і військовий збір 1,5 %; юридичної особи, і необхідно сплатити податок на прибуток підприємств 18 %. Це суттєво зменшує обсяг отриманих коштів.	Передбачити, що гранти (принаймні, гранти Фонду стартапів) не зараховуються до доходів і не підлягають оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб і податком на прибуток підприємств (зміни до Податкового кодексу України).
2. Зміна суми гранту Фонду стартапів через зміну курсу гривні	Сума гранту Фонду стартапів сплачується в гривнях по курсу на момент подання заявки. Отже, в момент отримання коштів сума може суттєво змінитися. Це також негативно впливає на фінансове планування діяльності стартапів.	Передбачити, що гранти Фонду стартапів сплачуються в гривнях по курсу на день сплати (зміни до Порядку використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України, Міністерству фінансів для забезпечення функціонування Фонду розвитку інновацій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 1110).
Проблеми, які не пов'язані з регулюванням		
3. Недовіра стейкхолдерів до української юрисдикції (корупція і тиск правоохоронних органів; корупція й неефективність судової системи)	Проблема полягає в практиці необгрунтованого відкриття кримінальних справ, проведення обшуків і виїмок обладнання, створення штучних адміністративних бар'єрів і призначення безпідставних штрафів або в погрозах таких дій для отримання посадовими особами неправомірної вигоди. Має місце недовіра бізнесу до судової системи як до ефективного способу захисту прав і законних інтересів підприємців. Ця недовіра спричинена персональним досвідом розгляду справ у корумпованих судах, медійними кейсами корупції та безкарності суддів і низькою якістю підготовки суддів у ключових для IT-галузі питаннях.	Обмеження правоохоронних органів у можливостях проведення обшуків і виїмок у бізнесу, якщо не були вичерпані інші способи отримання інформації. Забезпечення можливості виїмки інформації з електронних носіїв без фізичного вилучення носіїв. Запровадження спеціалізованих судів із захисту інтелектуальної власності або заходів із підвищення кваліфікації для суддів наявних судів.

Джерело: сформовано авторами за даними (Лебедев & Ткаченко, 2021).

Прикладом вирішення проблеми нестачі кваліфікованих спеціалістів є створення нового технологічного університету SET University Сергієм Токаревим (Founding Partner Roosh), разом із Київською школою економіки. Засновники Університету стверджують, що він націлений на розвиток умінь, які необхідні IT-підприємцям. Студенти будуть захищати ідеї, розробляти бізнес-плани, запускати стартапи та працювати з реальними кейсами IT-компаній. Також на базі Університету створять венчурну

студію, яка інвестуватиме в найуспішніші стартапи студентів. Викладачами та менторами будуть топ-менеджери українських і іноземних IT-компаній (Журкович, 2020).

Отже, такий Університет стане прикладом підготовки спеціалістів для того, щоб розвивати в правильному напрямі IT-сферу та в перспективі прискорити вихід України на підприємницький ринок міжнародного рівня.

Розвиток інновацій і стартапів – це динамічний процес, який має встигати

за ринковими тенденціями й об'єднувати інтереси всіх учасників екосистеми, адже в кожного своя мета: у власника стартапа – реалізувати свій проект; у інвестиційних фондів – вигідно вкласти свої ресурси; у держави – заохочувати інноваційні підприємства платити податки та розвиватися на її території; у закладів вищої освіти – мати високі світові рейтинги серед абітурієнтів і додаткові джерела доходів (Sova & Ganotska, 2020).

Висновки та перспективи подальших досліджень

Отже, аналізуючи наведену вище інформацію, можна зробити висновок, що українська практика оподаткування стартапів набуває нового вигляду. Режим Дія City – це, в першу чергу, спосіб стимулювання ІТ-бізнесу й упорядкування відносин із тими, хто працює в цій галузі. Також це абсолютно нова система оподаткування, яка містить як податки, що вже застосовувалися в Україні, так і кардинально нові (наприклад, податок на виведений капітал). Але введення зазначеного режиму ще потребує ґрунтовного дослідження, аби запобігти негативним явищам, на які вказують фахівці ІТ-галузі. Саме вирішення таких основних проблем дасть можливість Україні вийти на новий рівень інноваційного підприємництва та дасть можливість перейти від сировинного типу економіки до високотехнологічного.

Список використаних джерел

1. Думанська І. Ю. Стартап як платформа для фінансування інноваційного процесу в АПК. Приазовський економічний вісник. 2018. Вип. 2(07). С. 122–128.
2. Касич А. О., Джура А. М. Стартапи як форма підприємницької діяльності: поняття, значення, зарубіжний досвід. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 2. С. 24–31.
3. Курченко О. О. Становлення та розвиток стартапів в Україні: проблеми та шляхи вирішення. Український соціум. 2016. № 2(57). С. 80–87.
4. Менеджмент стартап проектів: підручник для студентів технічних спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти. Авт. кол. О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко та ін.. Київ: «Політехніка», 2019. 337 с.
5. Sova O., Ganotska A. A theoretical basis of startups development in the innovation space of the state. Біоeкономіка і аграрний бізнес. 2020. Том 11. № 3. С. 98–105. <http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy2020.03.098>
6. Чернявська О. В., Гнипа-Черневецька Л. В., Ван Чжицеюнь. Стартап як об'єкт інвестиційного процесу: сутність та життєвий цикл існування. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2017. № 5(84). С. 119–128.
7. Журкович Т. Реалізації дослідницьких інновацій – стартап-рух в Україні. URL: <https://nim.media/articles/realizatsiyi-doslidnitskikh-innovatsiy-startap-ruk-h-v-ukrayini>
8. Вишневецький І. Гроші з розуму: як оподатковуються в Україні гранти для стартапів. URL: <https://mind.ua/openmind/20212912-groshi-z-rozumu-yak-opodatkovuyutsya-v-ukrayini-granti-dlya-startapiv>
9. Федоров Р. К. Стан та основні напрями розвитку стартапів в Україні. Ефективна економіка. 2021. № 4.
10. Дія City vs спецрежими для ІТ-галузі в інших країнах: чіі умови кращі. URL: <https://delo.ua/business/dija-city-vs-specrezhimi-dlja-it-galuzi-v-inshih-387229/>
11. Startup Ranking. Countries Ranking. URL: <https://www.startupranking.com/countries>
12. Податковий кодекс України. Документ № 2755–VI від 02.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

13. Ніжинська Т. Податкове стимулювання ІТ-індустрії: світовий досвід. URL: <https://thepage.ua/ua/special-projects/podatkovestimulyuvannya-it-industriyi-svitovij-dosvid>
14. Особливості оподаткування стартапів: українські та міжнародні реалії. Business Law Electronic Resource (BLER). URL: <https://www.businesslaw.org.ua/opodatкування-startupiv>
15. Ганайло О. М., Савченко Н. М. Особливі податкові режими в умовах розвитку цифрової економіки. «Міжнародні тенденції формування професійної компетентності фахівців з обліку і оподаткування»: матеріали І Міжнар. наук.–практ. онлайн–конф. Київ, 2021. С. 41–44.
16. Гувоська О. Україна не зможе подолати нинішню рецесію доти, доки малий бізнес перебуватиме в стагнації. Вісник: офіційно про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6789?issue=160>
17. Лебедєв Д., Ткаченко Р. Зелена книга: сфера продуктивних ІТ-компаній та стартапів. Київ: Офіс ефективного регулювання, 2021. 50 с.
- tekhnichnykh spetsialnostei drugoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity [Project startup management]. Kyiv: «Politekhnika».
5. Sova, O., & Ganotska, A. (2020). A theoretical basis of startups development in the innovation space of the state. *Bioeconomy and Agrarian Business*, 11(3), 98–105. <http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy2020.03.098>
6. Cherniavska, O. V., Hnyra–Chernevetska, L. V., & Wang, Zhijun. (2017). Startup yak obiekt investytsiinoho protsesu: sutnist ta zhyttievyi tsykl isnuvannya [Startup as the subject of an investment process: the nature and the life cycle]. *Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade*, 5(84), 119–128.
7. Zhurkovych, T. (2020). Realizatsii doslidnytskikh innovatsiy – startup–ruk v Ukraini [Implementation of research innovations – startup movement in Ukraine]. Retrieved from <https://nim.media/articles/realizatsiyi-doslidnitskikh-innovatsiy-startup-ruk-v-ukrayini>
8. Vyshnevetskiy, I. (2020). Hroshi z rozumu: yak opodatkovuutsia v Ukraini hranty dlia startapiv [Mind: how grants for startups are taxed in Ukraine]. Retrieved from <https://mind.ua/openmind/20212912-groshi-z-rozumu-yak-opodatkovuyutsya-v-ukrayini-granti-dlya-startapiv>
9. Fedorov, R. K. (2021). Stan ta osnovni napriamy rozvytku startapiv v Ukraini [Status and main directions of development of startups in Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, 4.
10. Diia City vs Special regimes for the IT industry in other countries: whose conditions are better. Retrieved from <https://delo.ua/business/diia-city-vs-specrezhimi-dlja-it-galuzi-v-inshih-387229/>
11. Startup Ranking. Countries Ranking. Retrieved from <https://www.startupranking.com/countries>
12. Tax Code of Ukraine. Document No 2755–VI. 02.12.2010. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
13. Nizhynska, T. (2021). Podatkove stymuliuвання ІТ-індустрії: svitoviy dosvid [Tax incentives for the IT industry: world experience].

References

1. Dumanska, I. Yu. (2018). Startup yak platforma dlia finansuvannya innovatsiinoho protsesu v APK [Start-up as a platform for financing innovation process in AIC]. *Pryazovskiy economic herald*, 2(07), 122–128.
2. Kasych, A. O., & Dzhura, A. M. (2019). Startapy yak forma pidpriemnytskoi diialnosti: poniattia, znachennia, zarubizhnyi dosvid [Startups as a form of entrepreneurial activity: concept, meaning, foreign experience]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 2, 24–31.
3. Kurchenko, O. O. (2016). Stanovlennia ta rozvytok startapiv v Ukraini: problemy ta shliakhy vyryshennia [Formation and development of startups in ukraine: problems and solution approaches]. *Ukrainian society*, 2(57), 80–87.
4. Havrysh, O. A. et al. (2019). Menedzhment startap proektiv: pidruchnyk dlia studentiv

- Retrieved from <https://thepage.ua/ua/special-projects/podatkove-stimulyuvannya-it-industriyi-svitovij-dosvid>
14. Features of taxation of startups: Ukrainian and international realities. Business Law Electronic Resource (BLER). Retrieved from <https://www.businesslaw.org.ua/opodatkyvannya-startupiv>
 15. Haniailo, O. M., & Savchenko, N. M. (2021). Osoblyvi podatkovi rezhymy v umovakh rozvytku tsyfrovoi ekonomiky [Special tax regimes in the digital economy]. International trends in the formation of professional competence of specialists in accounting and taxation: Priceeding of 1st International scientific and practical online conference. Kyiv.
 16. Hutovska, O. (2014). Ukraina ne zmozhe podolaty nynishniu retsesiiu doty, doky maliy biznes perebuvatyme v stahnatsii [Ukraine will not be able to overcome the current recession as long as small businesses are stagnant]. Bulletin: Officially about taxes. Retrieved from <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6789?issue=160>
 17. Lebediev, D., & Tkachenko, R. (2021). Zelena knyha: sfera produktovykh IT-kompanii ta startapiv [Green Paper: the field of food IT companies and startups]. Kyiv: Ofis efektyvnoho rehuliuвання.

O. M. Haniailo, V.S. Karasiuk (2021). IMPLEMENTATION OF TAX INNOVATIONS FOR UKRAINIAN STARTUPS. BIOECONOMY AND AGRARIAN BUSINESS, 12(3-4): 90-100.

<https://doi.org/10.31548/bioeconomy2021.03-04.090>

Abstract. In recent decades one of the forms of small innovative entrepreneurship has become more widespread in the world – a startup. In order to stimulate the development of this industry, one of the priority areas of reforms is to create favorable tax conditions for startups. Creating such conditions will be a direct way to attract investment in the national economy, both foreign and domestic. Such conditions will also contribute to the growth of gross domestic product and living standards of the population of a country.

Startups today are developing small businesses in different countries. Large companies grow from them with potential for the future and competing products at the global level. Foreign experience shows that the application of simplified tax regimes is an important component in improving ecosystems for startups in any country. Ukraine has developed and implemented until 2030 the Strategy for the development of innovation, where startups are considered a structural part of the national innovation ecosystem. Within the framework of this Strategy was created a special legal and tax regime Diia City for IT companies and startups. That is why studying issues related to the conditions for the creation and operation of startups, their taxation, choosing a system that will reduce the tax burden, are relevant for the development of all innovative entrepreneurship.

The article investigates acting taxation systems for startups in Ukraine and problems that arise in the application of the general and simplified taxation system and the new for Ukraine tax regime Diia City. The authors consider the key issues concerning the selection criteria for startups in the tax system which will allow them to reduce the tax burden. The article identifies a list of issues that need government support to improve the innovation ecosystem for startups in Ukraine.

Keywords: tax system; startup; taxation; reforms; innovative ecosystem; IT-companies; Diia City